

Przedmiotowy system oceniania

Przedmiot: **Religia**

Klasa II ponadpodstawowa „Szukam dojrzałej wiary”

Szczegółowe kryteria oceniania

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
I. Szukam dojrzałej wiary	<ul style="list-style-type: none">→ uzasadnia wartość niezależnej od podmiotu prawdy obiektywnej w życiu osoby i społeczności→ identyfikuje się z chrześcijańską koncepcją człowieka i świata oraz konsekwentnie stosuje ją w swoim życiu	<ul style="list-style-type: none">→ opisuje, czym jest wiara, rozumiana jako postawa całego życia→ opisuje drogi dochodzenia wiary→ wie, dlaczego powinien się otworzyć na poszukiwanie Boga→ charakteryzuje drogi poznania Boga (świat i człowiek)→ wymienia okoliczności, które wspierają i hamują rozwój wiary→ prezentuje prawdy teologiczne dotyczące Jezusa→ uzasadnia rolę doświadczenia Abrahama na Górze Moria w rozwoju wiary dojrzałej→ na podstawie doświadczeń ludzi definiuje pojęcie wiary→ opisuje wartość życia kształtowanego w oparciu o cnoty kardynalne→ uzasadnia, że w modlitwie	<ul style="list-style-type: none">→ omawia dojrzewanie w wierze na przykładzie wybranej postaci→ uzasadnia wartość posłuszeństwa Bogu→ charakteryzuje relacje Bóg – człowiek→ omawia drogi poznania Boga→ prawidłowo odczytuje obecność i działanie Boga w świecie→ wyjaśnia działanie Boga przez Syna→ opisuje próbę wiary, jakiej doświadczył Abraham na Górze Moria→ tłumaczy rolę świętych w nawiązywaniu bliskich relacji z Bogiem→ wyjaśnia jak można pracować nad doskonaleniem cnót teologicznych→ łączy cnoty kardynalne z	<ul style="list-style-type: none">→ przedstawia związek wiary chrześcijańskiej z sensem życia człowieka→ wskazuje przymioty Boga na podstawie <i>Pieśni słonecznej</i> św. Franciszka→ wyjaśnia, że w poznaniu Boga należy uwzględnić ludzkie predyspozycje→ opisuje, czym jest wiara→ odkrywa, że Bogu można zaufać, dostrzegając Jego miłość i otwierając się na nią→ opisuje zasługi Maryi→ wymienia cechy świętych→ definiuje pojęcia wiary, nadziei i miłości→ definiuje cnoty kardynalne→ tłumaczy konieczność praktykowania różnych form modlitwy→ wykazuje konieczność nie poddawania się trudnościom w życiu	<ul style="list-style-type: none">→ zna drogi dochodzenia wiary→ wymienia przymioty Boga→ wyjaśnia, że Bóg jest stwórcą, który chce być poznawany i daje się poznać→ podaje znaczenie objawienia na drodze wiary→ wymienia zasługi Maryi→ wymienia świętych→ zna cnoty teologiczne→ zna cnoty kardynalne→ charakteryzuje posłuszeństwo na wzór wybranej postaci biblijnej→ podaje przykłady nawrócenia

		warto wzorować się na świętych → argumentuje w jaki sposób rozwijanie cnót prowadzi do samorealizacji → uzasadnia potrzebę szukania Boga	wartościami → wyjaśnia dlaczego świadectwo życia jest warunkiem głoszenia Ewangelii → opisuje potrzebę formowania sumienia	→ wyjaśnia dlaczego wiara ma kształtować całe nasze życie	
--	--	--	--	---	--

<p>2. Poznawanie prawdy</p>	<p>→ uzasadnia wartość niezależnej od podmiotu prawdy obiektywnej w życiu osoby i społeczności → wyjaśnia, do czego zobowiązuje przyjaciół Pana Jezusa słowo Boże → tłumaczy znaczenie Słowa Bożego w życiu Kościoła</p>	<p>→ interpretuje postawę Jezusa z przesłuchania przed Piłatem → definiuje formy prawa moralnego (naturalne, objawione, prawa cywilne i kościelne) → charakteryzuje podstawy intelektualne oświecenia (deizm, racjonalizm, modernizm) → nazywa różnice pomiędzy biblijnym a naukowym sposobem ukazywania prawdy o początkach świata → wykazuje, że Biblia przedstawia prawdę, która jest nam konieczna do zbawienia → charakteryzuje istotę Tradycji i formy jej przekazywania → argumentuje, że prawdziwa wolność opiera się na prawdzie → podaje argumenty, które przemawiają za tym, by Jezusa Chrystusa określić Prawdą → argumentuje, że wiara nie jest tylko ideą zawartą w umyśle → omawia aspekty określające prawdziwą wiarę → wymienia, jakie straty społeczne może odnieść przynależność do grupy zamkniętej (sekty)</p>	<p>→ wnioskuje, kto jest ostatecznym źródłem prawdy → charakteryzuje skutki przedstawienia kłamstwa jako prawdy → rozeznaje skutki przyjęcia lub odrzucenia prawdy na przykładzie postaw intelektualnych oświecenia → przedstawia sposoby ukazywania prawdy o świecie według Pisma Świętego i nauk przyrodniczych → przedstawia przesłanie Pisma Świętego → opisuje znaczenie Tradycji Kościoła dla jego działania → wyjaśnia, czym jest prawdziwa wolność → wyjaśnia znaczenie słowa „Prawda” w odniesieniu do Jezusa Chrystusa → tłumaczy, dlaczego wiara wymaga konkretnych czynków, które ją potwierdzają, → omawia, dlaczego wiara nie jest osobistym wymysłem, ale darem, → wskazuje ogólnie na proces formułowania prawd wiary →</p>	<p>→ poznaje na czym polega jedyność prawdy → zna pojęcie prawdy → wymienia konsekwencje przedstawienia kłamstwa jako prawdy → wykazuje, z jakiego powodu między biblijnym a naukowym sposobem ukazywania prawdy o początkach świata mogą istnieć napięcia → opisuje jakie prawdy zawiera Pismo Święte → wyjaśnia, czym jest Tradycja w Kościele → odkrywa, że trzeba poszukiwać prawdy, bo tylko ona może dać prawdziwą wolność. → tłumaczy, na czym polega tożsamość „Prawdy” z Jezusem Chrystusem → wymienia przymioty charakteryzujące wiarę, → charakteryzuje sposoby działania sekt, →</p>	<p>→ rozeznaje skutki przyjęcia i odrzucenia prawdy → wskazuje sytuacje, w których kłamstwo przedstawia się jako prawdę → wymienia powody, dla których między biblijnym a naukowym sposobem ukazywania prawdy o początkach świata, mogą istnieć napięcia → wymienia Tradycję jako istotny element w życiu Kościoła → wskazuje, czym w praktyce Kościoła jest życie według Tradycji → wskazuje, które uczynki wynikają z wiary, a które nie → odróżnia religię od grupy o charakterze zamkniętym (sekty) →</p>
-------------------------------------	--	---	---	--	---

<p>III. Bóg w dorosłym życiu</p>	<ul style="list-style-type: none"> → formułuje zależności między normami wypływającymi z przykazań Dekalogu a postępowaniem człowieka → umiejętnie ocenia relacje człowieka z Bogiem w świetle I, II i III przykazania Dekalogu 	<ul style="list-style-type: none"> → formułuje zasady wynikające z faktu, że Bóg jest jeden → podaje przykłady wpływu zabobonu, bałwochwalstwa, wróżbiarstwa, magii, ateizmu, symonii na relację z Bogiem → interpretuje fragment Księgi Wyjścia 32,31–34, dotyczący złotego cielca → opisuje specyfikę języka sztuki sakralnej → interpretuje historię Mojżesza spotykającego Boga w gorejącym krzaku (Wj 3,13-15) → analizuje fragment Ewangelii Łukaszewej (6,6–10) o uzdrowieniu człowieka z uschniętą ręką → interpretuje fragment Księgi Wyjścia o świętowaniu szabat → omawia, jak ważna jest równowaga pomiędzy aktywnością a życiem duchowym 	<ul style="list-style-type: none"> → zna obowiązki wynikające z przestrzegania I przykazania Bożego → uzasadnia, iż nie da się pogodzić ezoteryki z wiarą chrześcijańską → omawia rolę sztuki religijnej w relacji z Panem Bogiem → wskazuje sytuacje, w których imię Boga wzywane jest słusznie i te, w których wzywane jest bezzasadnie, → opowiada historię Mojżesza spotykającego Boga w gorejącym krzaku (Wj 3,13-15) → tłumaczy potrzebę świętowania niedzieli, → omawia stosunek Jezusa do szabat → tłumaczy czas jako dar od Boga, który należy roztropnie wykorzystywać dla dobra własnego i innych 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia sposoby oddawania czci Jedynemu Bogu → wymienia współczesne bożki → przedstawia przykłady dzieł sztuki mówiących o Bogu i będących wypowiedziami do Boga → rozróżnia sytuacje w których człowiek zajmuje postawę szacunku wobec imienia Bożego od tych, w których człowiek takiej postawy nie zajmuje → odczytuje w świętowaniu niedzieli zachętę do odpoczynku i kontemplacji świata → opowiada fragment Ewangelii Łukaszewej (6,6–10) o uzdrowieniu człowieka z uschniętą ręką → wymienia żydowskie zasady obchodzenia szabat → analizuje niedzielne aktywności w świetle trzeciego przykazania Bożego 	<ul style="list-style-type: none"> → zna przykazania Boże → wyjaśnia czym różni się wiara w Boga od „wiary” we wróżby → wyjaśnia znaczenie biblijnego zakazu tworzenia obrazów i jego reinterpretacji w kontekście objawienia się Boga w Jezusie Chrystusie → rozróżnia potrzebę świętowania niedzieli od potrzeby odpoczynku → zna zasady świętowania niedzieli
----------------------------------	--	---	--	--	---

<p>IV. Bóg obecny i działający</p>	<p>→ tłumaczy wartość regularnego uczestnictwa w liturgii Kościoła → wyjaśnienia znaczenie sakramentów na każdym etapie rozwoju człowieka → analizuje powiązania i zależności między sakramentami</p>	<p>→ wyjaśnia działanie Trójcy Świętej w liturgii Kościoła → argumentuje, że przez znaki sakramentalne człowiek otrzymuje życie Boże → tłumaczy, w jaki sposób Bóg jest obecny w przyjmowanych przez niego sakramentach → analizuje formułę chrzcielną → analizuje i interpretuje obrzędy wtajemniczenia chrześcijańskiego → omawia liturgię sakramentów uzdrowienia, → >świadomie korzysta z sakramentów uzdrowienia → Interpretuje opowieść o uzdrowieniu kobiety cierpiącej na krwotok (Mk 5,21-34) → charakteryzuje teologię sakramentów w służbie wspólnoty → uzasadnia twierdzenie, że Eucharystia jest źródłem i szczytem życia Kościoła → interpretuje biblijny nakaz trwania na modlitwie → uzasadnia strukturę Modlitwy Pańskiej i jej siedem próśb → wymienia sposoby przezwycięzania trudności związanych z modlitwą → uzasadnia, dlaczego Maryja jest wzorem modlitwy chrześcijańskiej → podaje, co jest fundamentem i istotą chrześcijaństwa.</p>	<p>→ opisuje działanie Ducha świętego w liturgii Kościoła → referuje, że sakramenty są skutecznymi znakami łaski, ustanowionymi przez Chrystusa i powierzonymi Kościołowi → wymienia skutki otrzymania sakramentu chrztu → zna powiązania i zależności między sakramentami → charakteryzuje sakramenty uzdrowienia → zna opowieść o uzdrowieniu kobiety cierpiącej na krwotok (Mk 5,21-34) → interpretuje teksty obecne w liturgii sakramentów w służbie wspólnoty → wyjaśnia, że Eucharystia jest źródłem miłości → zna strukturę Modlitwy Pańskiej → tłumaczy, dlaczego modlitwa to dialog człowieka z Bogiem → omawia trudności związane z modlitwą → analizuje treść modlitwy <i>Pod Twoją obronę</i>, → tłumaczy wstawienniczą rolę Maryi, → tłumaczy sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa</p>	<p>→ opisuje, na czym polega działanie Boga Ojca w liturgii → argumentuje, że sakramenty są łaską → wyjaśnia znaczenie sakramentu chrztu → zna obrzędy wtajemniczenia chrześcijańskiego → wymienia sakramenty uzdrowienia → wymienia skutki sakramentu pokuty i pojednania → interpretuje czynności obecne w liturgii sakramentów w służbie wspólnoty → podaje argumenty za tym, że Bóg jest obecny w przyjmowanej Eucharystii → zna biblijny nakaz trwania na modlitwie → podaje argumenty za tym, że trudności związane z modlitwą są możliwe do przezwycięzenia → podaje argumenty, dlaczego ma wielbić Boga na wzór Maryi → uzasadnia, że Chrystus otwiera bramy zmarłym przed swoim przyjściem</p>	<p>→ omawia dzieło Chrystusa w liturgii, → wie, że Jezus zbawia przez sakramenty → uzasadnia wartość nadawania imion chrześcijańskich na chrzcie świętym → podaje sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego → zna formułę sakramentu pojednania → podaje powody dla których warto korzystać z sakramentu pokuty i pojednania → argumentuje, że każdy człowiek powołany jest do miłości → tłumaczy znaczenie Eucharystii dla życia duchowego człowieka → wyjaśnia związek modlitwy z czynami i czynów z modlitwą → wskazuje osoby, które przezwyciężyły trudności związane z modlitwą → charakteryzuje postać Maryi – Służebnicy Pańskiej → uzasadnia, dlaczego relacja z Jezusem zależy od osobistego zaangażowania w wierze</p>
------------------------------------	---	--	---	--	---

<p>V. Bóg w Kościele</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnienia konsekwencje religijne i kulturowe reformacji, Soboru Trydenckiego oraz unii brzeskiej; → interpretuje i ocenia fakty historyczne w świetle zjawisk we współczesnym Kościele → wyczerpująco referuje, jaka była rola Polski jako kraju tolerancji religijnej tak w ujęciu historycznym, jak w nawiązaniu do wizji współczesnej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> → wylicza reprezentatywne szkoły duchowości chrześcijańskiej powstałe bądź rozwijające się w okresie odrodzenia → identyfikuje wieloaspektowe konsekwencje działań reformacji → opisuje skutki działań ekumenicznych → wylicza i omawia przejawy reformy katolickiej w XVI wieku → interpretuje i uzasadnia swoje stanowisko na temat sytuacji w XVI-wiecznym Kościele w kontekście faktów historycznych związanych z soborem trydenckim oraz osobą kardynała Stanisława Hozjusza → wymienia powiązania między historycznymi a współczesnymi relacjami państwo – Kościół, które ocenia w odniesieniu do nauczania Jezusa → objaśnia sytuację religijną w Polsce w XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> → identyfikuje duchowość czasów odrodzenia → definiuje dary Ducha Świętego oraz owoce Ducha Świętego → tłumaczy potrzebę życzliwości i szacunku do chrześcijan innych wyznań → podaje argumenty przemawiające za tym, że Kościół powinien się reformować → referuje konsekwencje soboru trydenckiego → definiuje zasadę prawną <i>cuius regio, eius religio</i> → wymienia konsekwencje unii brzeskiej → omawia powiązania w odniesieniu do historii i teraźniejszej sytuacji Kościoła greckokatolickiego → tłumaczy, że kult maryjny miał szczególne znaczenie w ważnych dla losów Polski wydarzeniach historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia jak można modyfikować wiarę w odniesieniu do postaw duchowości odrodzeniowej → wylicza przyczyny, które doprowadziły do rozwoju ruchu reformacyjnego → wymienia potrzebę modyfikacji postaw chrześcijańskich w aspekcie otwartości na wzorce osobowe świętych omawia kontekst zwołania soboru trydenckiego → argumentuje stanowisko w zakresie rozumienia relacji państwo – Kościół → podaje fakty historyczne dotyczące unii brzeskiej → wylicza historyczne (XVII wiek) przejawy pobożności maryjnej → 	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje podstawowe założenia duchowości katolickiej → opisuje zjawisko reformacji → wie, co to jest ekumenizm → zna świętych, którzy mogą stanowić wzorce osobowe dla współczesnych → wylicza podstawowe postanowienia soboru trydenckiego → objaśnia przywódczą działalność Karola V → wie, czemu służyła unia brzeska → zna przejawy pobożności maryjnej w historii
--------------------------	---	--	---	---	--

<p>VI. Bóg w przeżywaniu czasu</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia zbawczy charakter udziału w wydarzeniach roku kościelnego → prezentuje obszerną wiedzę na temat polskich zwyczajów i tradycji związanych z obchodami religijnych świąt i uroczystości 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia cechy chrześcijańskiego charakteru uroczystości Wszystkich Świętych → podaje, co na temat Adwentu mówi Katechizm Kościoła katolickiego → tłumaczy religijny wymiar świętowania w domowym kościele Bożego Narodzenia → opisuje sens męki Jezusa, także w jego głębszym wymiarze → wymienia obietnice Pana Jezusa związane są ze Świętem Miłosierdzia Bożego → tłumaczy dlaczego przeżywając rok liturgiczny, lepiej poznajemy prawdy naszej wiary 	<ul style="list-style-type: none"> → tłumaczy, że to wydarzenie chrześcijańskie → wymienia cechy odróżniające Adwent od innych okresów liturgicznych → referuje znaczenie tajemnicy wcielenia → wyjaśnia sens czasu zwykłego w liturgii Kościoła → wyjaśnia na podstawie tekstów liturgicznych, dlaczego Jezus musiał cierpieć → opisuje historię powstania Święta Miłosierdzia Bożego → opisuje wartość niedzielnej Eucharystii 	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje specyfikę Dnia Zaduszego → tłumaczy różnice pomiędzy poszczególnymi częściami adwentu → wyjaśnia, jakie jest znaczenie tajemnicy wcielenia dla człowieka → zna okresy liturgiczne przyjmuje, że Jezus umarł za nas wszystkich → wyjaśnia sens Bożego miłosierdzia dla ludzi → tłumaczy znaczenie niedzieli 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, dlaczego należy modlić się za zmarłych → wymienia części, na jakie dzieli się Adwent → wyjaśnia, jakie jest znaczenie tajemnicy wcielenia dla świata → opisuje mękę Jezusa → podaje, kiedy obchodzone jest Święto Miłosierdzia Bożego → opisuje, jak należy świętować niedzielę po chrześcijańsku
------------------------------------	---	--	---	---	--